

Cuprins

Partea întâi	11
Partea a doua	155
Partea a treia	243
Partea a patra	349
Partea a cincea	471
<i>Mulțumiri</i>	513

Șșșșt... Îl auzi?

Copacii îl simt. Ei sunt primii care știu că se apropie.

Ascultă-i! Copacii pădurii întunecate și adânci își tremură și-și scutură frunzele asemenea așchiilor pergamentoase de argint bătut, vântul viclean se furișează printre vârfurile lor, șoptind că va începe curând.

Copacii știu prea bine, căci sunt bătrâni și au văzut multe.

E o noapte fără lună.

E o noapte fără lună când se ivește Omul Noroaielor. Noaptea și-a pus o pereche de mănuși fine, de piele, a întins un vâl negru peste întreg ținutul: un vicleșug, o vrajă sub care totul să se cufunde în somn fără vise.

E întuneric, dar nu beznă, căci totul în jur păstrează nuanțe, și tonuri, și contururi. Uite: vălătucii aspri ai codrului îngrămădit, întinderile peticite ale câmpului, noroiul șanțului de apărare, ca o melasă netedă. Și totuși... Doar dacă nu ești foarte atent ai putea să nu bagi de seamă că s-a mișcat ceva tocmai acolo unde nu te-ai fi așteptat. Dar chiar ești norocos. Căci nu s-a mai întâmplat ca cineva să apuce să-l vadă pe Omul Noroaielor și să rămână în viață pentru a povesti cum a fost.

Uite-acolo! Șanțul de apărare negru și întins, năpădit de noroi, nu mai e neted. Pare că se ridică o gălmă, acolo, unde i se lărgesc malurile, o umflătură ce tot crește, cu un tremur vălurit, ca o părere...

Dar ți-ai abătut privirile, și bine ai făcut! Căci astfel de priveriști nu sunt pentru unii ca tine. Mai bine să ne-ndreptăm atenția spre castel, căci și acolo se mișcă ceva.

Acolo, sus, în turn.

Privește cu băgare de seamă și-ai să vezi.

O tânără fată își dă așternutul deoparte. Fusese demult așezată la culcare, doica sforăie ușurel în încăperea de alături, visând săpunuri parfumate, și crini, și carafe mari de lapte cald și proaspăt. Ceva a trezit-o pe copilă; se ridică pe furiș în capul oaselor, o ia tiptil peste așternuturile albe și scrobite și-și lasă tălpile mici și palide, una lângă alta, pe podelele de lemn.

Afară nu e lună să-i atragă privirile sau să o lumineze, și totuși ceva o cheamă la fereastră. Geamul e rece, simte că o străbate aerul înghețat al nopții când se catără pe biblioteca joasă și se așază deasupra raftului cu cărțile favorite ale copilăriei, uitate de-acum, victime ale grabei ei de a crește mare și de a-și lua zborul. Își trage cămașa de noapte peste pulpele palide și-și sprijină obrazul în căușul unde i se adună genunchii albi.

Afară e lumea, oameni care umblă de colo-colo, asemenea păpușilor din ceasurile mecanice.

Într-o bună zi o să o vadă cu ochii ei. Oricâte zăvoare ar avea castelul acesta și oricâte ferecături la ferestre, ele sunt menite să-l țină pe celălalt la distanță, nu pe ea captivă înăuntru.

Celălalt! Auzise o mulțime de povești despre el. E doar o închipuire. O poveste de demult, urma unor zăvoare și ferecături ale vremurilor când lumea credea în astfel de lucruri. Șoapte despre monștrii care stau la pândă în șanțul de apărare dimprejurul castelului ca să răpească fecioarele neprihănite. Un om căruia i s-a făcut cândva o mare nedreptate și caută mereu să se răzbune.

Dar tânăra copilă – care s-ar încrunta să știe că este descrisă astfel – nu se mai lasă tulburată de monștrii copilăriei și de basmele cu zâne. E nerăbdătoare, e o fată modernă și matură și arde de nerăbdare să scape de acolo. Fereastra asta, castelul ăsta nu-i mai sunt de ajuns, dar, până una alta, e tot ce are, așa că rămâne ur-suză, cu privirea pierdută prin geam.

În depărtare, satul e cufundat într-un somn adânc printre încrețiturile dintre dealuri. Se-aude fluieratul monoton și pierdut

al unui tren, ultimul din noaptea aceea, ca un strigăt singuratic fără răspuns, iar impiegatul, cu chipiul lui de postav tare, dă fuga să tragă macazul. În pădurile din preajmă, un braconier își ocheste prada, gândindu-se cum să ajungă mai iute în patul de acasă, în vreme ce la marginea satului plânge un prunc abia născut, într-o colibă cu pereții scorojiți.

Întâmplări absolut firești într-o lume unde totul are un rost. Unde vezi lucruri care există sau îți lipsesc cele ce nu sunt. O lume foarte diferită de cea în care s-a pomenit fata.

Căci jos, la poale, mult mai aproape decât s-a întins privirea ei, se întâmplă ceva.

Șanțul de apărare cu apă din jurul castelului începe să răsuflă. Adânc scufundată în nămol, inima omului îngropat se zbate jilav. Un zgomot înfundat, asemenea suieratului de vânt, răzbate din adâncuri și se ridică șovăind la suprafață. Fata îl aude, mai bine zis îl simte, căci temelia castelului e adânc înrădăcinată în nămol, și suierul se strecoară printre pietre, străbătând în sus pe ziduri, etaj după etaj, ajungând pe nesimțite la biblioteca pe care stă ea. O carte mult iubită cândva se rostogolește pe podea și fata din turn tresare.

Omul Noroaielor deschide un ochi. Larg, îl mișcă iute într-o parte și alta. S-o fi gândind chiar atunci la familia lui pierdută? La femeia lui micuță și frumoasă și la pruncii dolofani și albi ca laptele pe care i-a lăsat în urmă? Sau gândurile îl poartă mult mai departe, în copilărie, când alerga pe câmpurile pline de paie lungi și palide cu fratele lui? Sau îi zboară, poate, la cealaltă femeie, cea care l-a iubit înainte de moarte? Ale cărei lingușeli, ochi dulci și încăpățănare de a nu fi respinsă l-au costat totul...

Ceva se schimbă. Fata simte și se înfioară. Atinge cu mâna fereastra înghețată, lăsând o urmă în formă de stea pe geamul aburit. E ceasul vrăjilor, deși ea nu știe să-l numească așa. Nu mai e nimeni să o ajute acum. Trenul a plecat, braconierul e în așternut, lângă nevastă, până și pruncul a amuțit, renunțând să mai încerce să spună întregii lumi tot ceea ce știe. La castel, doar fata de la geam mai e trează. Doica nu mai sforăie, iar răsuflarea ei e acum atât

de ușoară, că parcă ar fi înțepenită. Până și păsările din pădurea din jurul castelului au amuțit, cu capul vârât sub aripile tremurătoare, cu ochii strâns pecelluiți cu fire subțiri și întunecate, să nu vadă ceea ce știu că are să se întâmple.

Doar fata mai e trează, omul se trezește la viață în nămol. Inima îi zvăcnește, mai tare acum, căci i-a venit sorocul și nu va dura prea mult. Își răsucesce încheieturile mâinilor, gleznele și se ridică din culcușul lui înnămolit.

Nu te uita! Te rog, ferește-ți privirile, să nu-l vezi cum iese la suprafață, cum se târăște din șanț, se ridică pe malul întunecat și, îmbibat de apă, își ridică brațele și trage aer în piept. Își amintește cum e să respiri, să iubești și să te doară.

Uită-te mai bine la norii de furtună. Îi vezi cum se apropie chiar și pe întuneric. Un bubuit de nori încrâncenați, rostogolindu-se, frământându-se, până ajung deasupra castelului. Oare Omul Noroaielor aduce furtuna sau furtuna îl aduce pe el? Nimeni nu are de unde să știe.

În alcov, fata își înclină capul, pe când primii stropi nehotărâți de ploaie se izbesc de geam și-i ating mâna. Fusesse o zi frumoasă, nu prea caldă, iar seara fusese răcoare. Nici vorbă de ploaie. A doua zi dimineață, lumea o să se mire de pământul îmbibat de apă, o să se scarpine în cap și o să zâmbească spunându-și: „Ia te uită! Când te gândești că am dormit tun și n-am auzit nimic!”

Dar ce se vede acolo? O umbră se catără pe zidul turnului. Urcă repede, agil, cu o forță incredibilă, căci nici o ființă omenească n-ar putea săvârși o astfel de faptă.

Ajunge la fereastra fetei. Acum sunt față în față. Ea îl zărește prin geamul aburit, prin ploaia care curge șiroaie, o creatură înnămolită, monstruoasă. Deschide gura să țipe, să strige după ajutor, dar în clipa aceea totul se schimbă.

Sub ochii ei, omul se prefăce... prin straturi de nămol, prin generații de întuneric și mânie și obidă, iese la iveală chipul omnesc. Un chip de tânăr, un chip uitat, frumos, plin de dor și tristețe. Iar ea întinde mâna, fără să stea pe gânduri, să deschidă fereastra, să-l ia înăuntru, să-l ferească de ploaie.

Adevărata poveste a Omului Noroaielor,
Prolog, Raymond Blythe

PARTEA ÎNTÂI

O scrisoare pierdută ajunge la destinatar 1992

Totul a început cu o scrisoare. O scrisoare de mult rătăcită, care a aşteptat o jumătate de secol într-un sac de poştă uitat în podul întunecat al unei case oarecare din Bermondsey. Câteodată mă mai gândesc la sacul acela de poştă: la sutele de scrisori de dragoste, bonuri de băcănie, felicitări de zile de naştere, scrisori de la copii către părinţi, toate de-a valma, fremătând de gânduri zădărnice care şuşotesc pe întuneric. Aşteptând la nesfârşit să vină cineva care să-şi dea seama că ele sunt acolo. Căci se spune, cum bine ştiţi, că orice scrisoare îşi caută cititorul, că, mai devreme sau mai târziu, fie că ne place sau nu, cuvintele ştiu cum să iasă la lumină, să scoată la iveală tot felul de taine.

Scuzaţi-mă, dar devin prea romantică! E un obicei căpătat în vremurile când citeam la lumina lanternei romane din secolul al nouăsprezecelea când părinţii mei credeau că dorm de mult. Ceea ce vreau să spun e că, dacă Arthur Tydell ar fi fost ceva mai responsabil şi dacă nu ar fi dat peste cap prea multe pahare de grog cu rom în seara aceea de Ajun şi nu ar fi mers acasă unde a adormit buştean, în loc să termine de dus scrisorile la destinaţie, dacă sacul de poştă nu ar fi fost pus bine în pod şi ținut ascuns acolo mai bine de cincizeci de ani, până la moartea lui, când a dat peste el una din fiicele lui şi a anunţat ziarul *Daily Mail*, totul ar fi fost altfel... pentru mama, pentru mine şi mai ales pentru Juniper Blythe.

Dumneavoastră citiţi despre asta cu siguranţă la mult timp după această întâmplare; a apărut în toate ziarele, la ştirile de la televizor.

Canalul 4 a făcut chiar și o emisiune la care i-a invitat pe unii dintre destinatari să vorbească despre scrisori, despre acele voci din trecut care ne iau prin surprindere. O femeie al cărei iubit fusese pilot în armata britanică, un bărbat cu o felicitare pe care i-o trimisese de ziua lui de naștere fiul lui evacuat, un băiețel care fusese ucis de o bucată de obuz o săptămână mai târziu. Mi s-a părut că a fost un program foarte reușit: emoționant pe alocuri, cu povești vesele și triste, intercalate cu filmări din timpul războiului. Chiar am plâns de câteva ori, dar asta nu are vreo importanță, căci eu plâng destul de ușor.

Mama nu s-a dus la emisiunea aceea. Producătorul a căutat-o și a întrebat-o dacă era ceva special în scrisoarea aceea despre care ar dori să povestească întregii națiuni, dar ea a spus că nu, era doar un bon vechi, obișnuit, de haine comandate de la un magazin care nu mai funcționa de mult. Dar nu era adevărat. Știu asta pentru că eram de față când a sosit. I-am văzut reacția la scrisoarea pierdută și nu a fost deloc ceva obișnuit.

Era într-o dimineață, pe la sfârșitul lui februarie, când iarna nu se lăsa dusă deloc, rondurile de flori erau înghețate, iar eu venisem să o ajut să facă friptura de duminică. Fac asta uneori pentru că le place părinților mei, deși sunt vegetariană și știu că, la un moment dat, în timpul mesei, mama va începe să devină îngrijorată, apoi tot mai nervoasă, până când, în cele din urmă, se va porni să reverse statistici despre proteine și anemii.

Curățam cartofi în chiuvetă când s-a auzit scrisoarea căzând prin tăietura din ușă.¹ De obicei poștașul nu vine duminica, așa că asta ar fi trebuit să ne dea de gândit, dar atunci nu s-a întâmplat așa. Eu eram prea preocupată cum să fac să le spun părinților mei că m-am despărțit de Jamie. Trecuseră două luni de când se întâmplase și eram conștientă că trebuia să le spun până la urmă, dar, cu cât întârziem să rostesc cuvintele, cu atât se pietrificau mai tare. Și aveam motive întemeiate să tac: părinților mei nu le plăcuse Jamie niciodată și suportase greu orice tulburare, iar mama avea să se îngrijeze încă

¹ În majoritatea caselor englezești nu există o cutie poștală lângă ușă, ci o fantă tăiată chiar în lemnul ușii, prin care scrisorile cad direct pe podeaua holului de la intrare.

și mai mult dacă ar fi aflat că locuiesc singură în apartament. Și cel mai groază îmi era de inevitabila discuție stânjenitoare care avea să urmeze după ce le spuneam. Să văd mai întâi uimirea, apoi spaima și, în fine, resemnarea perindându-se pe chipul mamei, pe măsură ce își dădea seama că obligațiile ei materne îi cereau să ofere un fel de consolare... Dar să ne întoarcem la scrisoare. La sunetul unui obiect care cade ușor prin gura cutiei poștale.

— Edie, te duci tu să vezi ce e?

Asta era mama (iar Edie sunt eu, scuzați-mă, trebuia să vă fi spus mai devreme). Și mi-a arătat cu capul spre ușa de la intrare, gesticulând cu mâna care nu era înfiptă în măduarele puiului.

Am lăsat cartoful în chiuvetă, m-am șters pe mâini cu prosopul de bucătărie și m-am dus să aduc corespondența. Nu era decât o singură scrisoare pe ștergătorul de la ușa: era un plic oficial al poștei pe care scria că este o „corespondență redirecționată”. I-am citit mamei ce scria pe etichetă în timp ce mă îndreptam înapoi spre bucătărie.

Ea terminase de umplut puiul și se ștergea pe mâini. Mi-a luat scrisoarea din mâini încruntându-se ușor, mai mult din obicei decât dintr-un motiv anume, și și-a luat ochelarii înfipti în ananasul din fructieră. Și-a trecut iute privirea peste eticheta poștei și a început să rupă plicul, ridicând din sprâncene.

Eu mă întorsesem deja la cartofii mei, o treabă evident mai atrăgătoare decât să mă uit la mama cum își deschide scrisoarea, așa că îmi pare rău să mărturisesc că nu i-am văzut fața când a scos plicul mai mic din cel mare, când și-a dat seama cât de neobișnuită și fragilă era hârtia și cât de vechi timbrul, când a întors plicul să vadă numele scris pe spate. Dar mi-am imaginat de multe ori, de atunci încolo, cum i-a pierit culoarea din obraji, cum au început să-i tremure degetele, încât i-a luat destul timp să rupă plicul.

Ceea ce nu trebuie să-mi imaginez însă e sunetul pe care l-a scos. Horcăitul acela oribil, gutural, urmat de o serie de suspine ascuțite care au umplut bucătăria și m-au făcut să scap curățitorul de cartofi și să mă tai la deget.

— Ce-i, mamă?

M-am dus la ea și am cuprins-o pe după umeri, cu grijă să nu-i mardăresc rochia de sânge. Dar nu mi-a spus nimic. Nu putea, după cum

mi-a spus mai târziu. Rămăsese înțepenită, cu lacrimile curgându-i pe obraji, strângând pliculețul ciudat la piept, cu hârtia lui atât de subțire că puteam vedea colțul scrisorii împăturite înăuntru. Apoi a dispărut sus, în dormitor, spunându-mi grăbită ce să fac cu pasărea, cu cartofii, cu cuptorul.

În absența ei, bucătăria s-a lăsat năpădită de o tăcere îmbufnată și eu am rămas liniștită, mișcându-mă încet ca să nu o risipesc. Mama mea nu plânge de obicei, dar momentul acela – tulburarea ei și șocul pe care l-a avut – mi s-a părut ciudat de familiar, de parcă mai trăisem asta cândva. După cincisprezece minute în care am curățat cartofi, mirându-mă de la cine ar fi putut fi acea scrisoare și întrebându-mă ce să fac mai departe, m-am dus în cele din urmă și-am ciocănit la ușa ei, întrebând-o dacă nu voia un ceai. Își revenise de-acum și ne-am așezat una în fața celeilalte la măsuța din bucătărie acoperită cu placă de ardezie. Pe când eu mă prefăceam că nu-mi dădeam seama că plânse, a început să-mi spună despre conținutul plicului.

— E o scrisoare de la o persoană pe care am cunoscut-o de mult, când aveam vreo doisprezece, treisprezece ani.

Mi-a venit atunci în minte, ca prin ceață, imaginea unei fotografii care stătuse pe noptiera bunicii când era foarte bătrână și trăgea să moară. Trei copii, dintre care cel mai mic era mama: o fetiță cu părul scurt și închis la culoare, cocoțată pe ceva în fundal. Ce ciudat! Stătusem la bunica de sute de ori, dar îmi era imposibil să-mi aduc aminte trăsăturile fetei aceleia. Poate că nouă, copiilor, nu ne pasă de fapt cum au fost părinții noștri înainte de a ne naște noi, sau ne interesează doar dacă se întâmplă ceva anume care să aibă vreo legătură cu trecutul. Așa că am continuat să-mi sorb ceaiul, așteptând ca mama să vorbească mai departe.

— Nu cred că ți-am povestit vreodată ceva despre vremea aceea, nu-i așa? Era pe vremea războiului, cel de-al Doilea Război Mondial. Erau vremuri cumplite, un haos total, atât de multe s-au stricat atunci. Părea că... a continuat ea oftând, ei bine, părea că lumea n-o să mai revină niciodată la normal. De parcă ar fi deraiat de pe șine și nimic nu o mai putea îndrepta la loc.

Și-a strâns palmele în jurul căinii aburinde și a rămas cu privirile pierdute deasupra ei.

— Familia mea – mami, tati, Rita, Ed și cu mine – locuiam într-o căsuță pe strada Barlow, în zona Elephant and Castle și, a doua zi după izbucnirea războiului, ne-au adunat de la școală, ne-au dus la gară și ne-au urcat în tren. N-o să uit cât oi trăi: toți purtam ecusoane cu numele scrise pe ele, cu măști de gaze și ne duceam bocceluțele, iar mamele noastre, care se răzgândiseră, pesemne, veneau în goană pe drumul spre gară, strigând paznicilor să le dea drumul copiilor lor, ca mai apoi să strige la copiii mai mari să aibă grijă de cei mici, să nu-i scape din ochi.

S-a oprit o clipă, mușcându-și buza de jos, de parcă ar fi re trăit scena în minte.

— Cred că erai foarte înspăimântată, am spus eu încetișor.

Noi nu suntem prea sentimentali, în familia noastră, altminteri aș fi întins mâinile să i le cuprind pe ale ei.

— Sigur că am fost, la început.

Și-a scos ochelarii și s-a frecat la ochi. Fără ochelari, avea o privire vulnerabilă, abătută, asemenea unui mic animal nocturn zăpăcit de lumina zilei. Așa că m-am bucurat când și i-a pus la loc și a continuat.

— Nu mai plecasem de-acasă niciodată, nu mai petrecusem nici o noapte departe de mama, dar îi aveam pe fratele și pe sora mea mai mare și, pe măsură ce trecea timpul și unul dintre profesori ne-a împărțit batoane de ciocolată, ne-a mai venit inima la loc și-am luat-o ca pe o mare aventură. Îți dai seama?!? Tocmai izbucnise războiul, iar noi in-tonam cântece, mâncam pere din compot și ne uitam pe fereastră, jucându-ne de-a telefonul fără fir. Copiii sunt foarte puternici, să știi, chiar nesimțiți câteodată. Am ajuns în cele din urmă într-un oraș numit Cranbrook, unde ne-au împărțit în grupuri și ne-au urcat în autobuze diferite. Cel în care am nimerit eu, cu Ed și cu Rita ne-a dus în satul Milderhurst. Și-acolo ne-au încolonat și ne-au dus într-o sală mare, unde ne aștepta un grup de femei din partea locului, cu niște zâmbete forțate largi pe buze, cu liste în mână. Ne-au pus să stăm în picioare, pe rânduri printre care umblau oameni care ne alegeau.

Cei dintâi au fost aleși cei mici, mai ales cei drăguți. Cred că lumea își imagina că aveau să le dea mai puțină bătaie de cap, că n-ar fi avut atâtea ifose de londonezi. Dar s-au lămurit ei repede, a zâmbit ea într-o parte. Pe fratele meu l-au luat mai întâi, era un băiat zdravăn, înalt

pentru vârsta lui, iar țăranii aveau mare nevoie de ajutor. După aceea au luat-o și pe Rita, împreună cu colega ei de clasă.

Ei, asta era. Am întins mâna și am mângâiat-o pe a ei.

— Vai, mami!

— N-are importanță! a spus ea, trăgându-și mâna și bătându-mă ușor peste degete. Dar n-am rămas nici eu chiar la urmă. Mai erau câțiva, un băiețel cu o boală cumplită de piele, nu știu ce s-o fi ales de el, dar rămăsese încă în mijlocul sălii când am plecat eu. Știi, mult timp după aceea, ani și ani de-a rândul, mă străduiam să cumpăr fructele lovite pe care puneam prima dată mâna la piață. Nu puteam să le iau, să le cercetez pe toate fețele și să le pun înapoi la loc dacă nu-mi plăceau.

— Dar te-a ales și pe tine cineva până la urmă, nu?

— Da, m-a ales și pe mine, în cele din urmă, a spus ea, cu voce atât de joasă, făcându-și de lucru cu ceva în poală, încât a trebuit să mă aplec spre ea ca s-o aud. A venit târziu. Sala era aproape goală, majoritatea copiilor plecaseră și doamnele de la Serviciul Femeilor Voluntare strâneau ceștile de ceai. Eu începusem să plâng un pic, dar foarte discret. Apoi, dintr-odată, când și-a făcut ea apariția, sala întreagă, aerul din jur, părea că s-a schimbat.

— Cum așa? am întrebat eu, strâmbând din nas, gândindu-mă la scena aceea din *Carrie* când se schimbă reflectoarele.

— E greu de explicat. Ai întâlnit vreodată pe cineva care creează o atmosferă când intră undeva?

Poate... am ridicat din umeri, nesigură. Prietena mea Sarah are obiceiul să facă lumea să întoarcă capul după ea oriunde se duce, nu e chiar un fenomen atmosferic, dar cam așa ceva...

— Nu, sigur că nu ai întâlnit. Sună prostește când o spui așa! Ceea ce vreau să zic e că era atât de diferită de alți oameni, avea ceva mai mult... nu știu cum să spun. Mai mult. Era frumoasă într-un fel ciudat, cu părul lung, ochii mari, destul de sălbatică, dar nu asta o făcea să pară altfel. La vremea aceea, în septembrie 1939, nu avea decât șaptesprezece ani, dar toate celelalte femei păreau că se pleacă dinaintea ei când a apărut.

— Din respect?

— Da, ăsta e cuvântul, respect. Erau surprinse să o vadă și nu știau cum să se poarte. În cele din urmă, una dintre ele i s-a adresat întrebându-o

cu ce îi poate fi de folos, dar fata și-a fluturat degetele lungi și le-a anunțat că a venit să își ia copilul *ei* evacuat. Chiar așa a zis: copilul *ei*, nu *un* copil evacuat. Și s-a îndreptat apoi ținută spre locul unde mă așezasem eu pe podea. „Cum te cheamă?” m-a întrebat și, după ce i-am spus, mi-a zâmbit și-a zis că trebuie să fiu tare obosită după un drum atât de lung. „N-ai vrea să vii să stai la mine?”, iar eu am încuviințat din cap, sau așa cred că am făcut, căci ea s-a întors către femeia cea mai autoritară de acolo, cea cu lista în mână, și i-a spus că o să mă ia la ea acasă.

— Și cum o chema?

— Blythe, a răspuns mama, abia oprindu-și un fior imperceptibil. Juniper Blythe.

— Și scrisoarea asta e de la ea?

Mama a dat din cap.

— Apoi m-a condus la cea mai elegantă mașină pe care o văzusem până atunci și am pornit spre casa unde locuia cu surorile ei. Am trecut printre niște porți mari de fier, pe o alee șerpuită până când am ajuns dinaintea unei clădiri enorme de piatră, înconjurată de o pădure deasă: castelul Milderhurst.

Numele părea rupt dintr-un roman gotic și am tresărit, amintindu-mi suspinul mamei când citea numele și adresa expeditorului de pe spatele plicului. Mai auzisem povești despre copii evacuați, despre unele întâmplări de pe vremea aceea, așa că am întrebat-o fără suflare:

— Era lugubru?

— O, nu, nicidecum. Dimpotrivă!

— Dar scrisoarea asta...? Te-a făcut să...

— Scrisoarea a fost o surpriză, asta-i tot. O amintire dintr-un trecut foarte îndepărtat.

A tăcut, și gândul mi-a zburat la cât de cumplită trebuie să fi fost evacuarea, cât de înspăimântătoare, cât de straniu trebuie să fi fost pentru un copil să fie trimis într-un loc necunoscut, unde totul era atât de diferit. Îmi aduceam aminte de propriile mele experiențe din copilărie, de groaza de a fi azvârlită în situații noi, care te vlăguiau de-a dreptul, de legăturile excesive, născute din necesitate, față de clădiri, de adulți înțelegători, de prieteni deosebiți, pentru a putea supraviețui. Gândul la acele prietenii stăruitoare m-a făcut să o întreb: